

2011. április 21. csütörtök
Pál első levele a korinthusiakhoz 14,1–25
Dr. Kókai Nagy Viktor

Nyelveken való szólás és prófétálás

^{14,1}Törekedjete a szeretetre, buzgón kérjétek a lelki ajándékokat, de leginkább azt, hogy prófétáljatok. ^{14,2}Mert aki nyelveken szól, nem emberekhez szól, hanem Istenhez. Nem is érti meg őt senki, mert a Lélek által szól titkokat. ^{14,3}Aki pedig prófétál, emberekhez szól, és ezzel épít, bátorít, vigasztal. ^{14,4}Aki nyelveken szól, önmagát építi, aki pedig prófétál, a gyülekezetet építi. ^{14,5}Szeretném ugyan, ha mindnyájan szólánatok nyelveken, de még inkább, ha prófétálnátok; mert nagyobb az, aki prófétál, mint az, aki nyelveken szól, kivéve, ha meg is magyarázza, hogy a gyülekezetet is épüljön belőle. ^{14,6}Ha pedig, testvéreim, elmegyek hozzátok, és nyelveken szólok, mit használok nektek, ha nem szólok hozzátok egyúttal kinyilatkoztatásban vagy ismeretben, prófétálásban vagy tanításban? ^{14,7}Az élettelen hangszerek, akár fuvola, akár lant, ha nem adnak különböző hangokat, hogyan ismerjük fel, amit a fuvolán vagy a lanton játszanak? ^{14,8}Ha pedig a trombita bizonytalan hangot ad, ki fog a harcra készülni? ^{14,9}Így van veletek is, amikor nyelveken szóltok: ha nem szóltok világosan, hogyan fogják megérteni, amit beszéltek? Csak a levegőbe fogtok beszélni. ^{14,10}Ki tudja, hányféle nyelv van ezen a világon, és egyik sem értelmetlen. ^{14,11}Ha tehát nem ismerem a nyelvet, a beszélőnek idegen maradok, és a beszélő is idegen lesz nekem. ^{14,12}Ezért ti is, mivel rajongtok a lelki ajándékokért, arra igyekezzetek, hogy gazdagodásotok a gyülekezet építését szolgálja. ^{14,13}Ezért aki nyelveken szól, imádkozzék azért, hogy magyarázatot is tudjon adni. ^{14,14}Mert ha nyelveken szólva imádkozom, a lelkem ugyan imádkozik, de az értelmemet nem használom. ^{14,15}Hogyan is van tehát ez a dolog? Imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is, dicséretet éneklek lélekkel, de dicséretet éneklek értelemmel is. ^{14,16}Mert ha csak lélekkel mondasz dicséretet, akkor aki az avatatlanok helyét foglalja el, hogyan fog áment mondani a te hálaadásodra, amikor nem is tudja, mit beszélsz? ^{14,17}Mert te ugyan szépen adsz hálát, de a másik nem épül belőle. ^{14,18}Hálát adok az Istennek, hogy mindnyájatoknál jobban tudok nyelveken szólni, ^{14,19}de a gyülekezetben inkább akarok őt szót kimondani értelemmel, hogy másokat is tanítsak, mintsem tízezer szót nyelveken. ^{14,20}Testvéreim, ne legyetek gyermekek a gondolkozásban, hanem a rosszban legyetek kiskorúak, a gondolkozásban ellenben érettek legyetek. ^{14,21}A törvényben meg van írva: "Idegen nyelveken és idegenek ajkával fogok szólani ehhez a néphez, és így sem hallgatnak rám", ezt mondja az Úr. ^{14,22}Úgyhogy a nyelveken való szólás jel, de nem a hívőknek, hanem a hitetleneknek, a prófétálás pedig nem a hitetleneknek, hanem a hívőknek szól. ^{14,23}Ha tehát összejön az egész gyülekezet, és mindnyájan nyelveken szólnak, és közben bemennek oda az avatatlanok vagy a hitetlenek, nem azt fogják-e mondani, hogy őrzöngtök? ^{14,24}De ha valamennyien prófétálnak, és bemegy egy hitetlen vagy be nem avatott, annak mindenki a lelkére beszél, azt mindenki megvizsgálja, ^{14,25}és így szívének titkai nyilvánvalóvá lesznek, úgyhogy arcra borulva imádja az Istent, és hirdeti, hogy az Isten valóban közöttetek van.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

A 14. fejezet központi témája az értelmes beszéd, a prófétálás és a fordításra szoruló nyelveken szólás¹ összehasonlítása. A fejezet azért különösen érdekes, mert ezekkel sehol másutt ilyen mélyrehatóan nem foglalkozik sem az apostol, sem egyéb irata az Új-szövetségnek. Magát a 14. fejezetet is kisebb egységekre oszthatjuk fel. Az első kisebb egységnek a

14,1–5 versek tekinthetőek, már itt megjelenik minden fontos állítása és különbségtétele az apostolnak a két karizmával kapcsolatosan. A következő alfejezetet egyértelműen érzékelteti a megszólítás (ἀδελφοί -

¹ Egyik legfontosabb kulcsfogalmunk a szöveg megértése szempontjából a λαλῶν γλώσση (lásd korábban 12,10.28; itt: λαλεῖν γλώσση – 1Kor 14,2.4.9.13.14.19.27; λαλεῖν γλώσσαις – 1Kor 14,5.6.18.23.39) A kifejezés alkalmazásából egyértelművé válik, hogy a korinthusi gyülekezet számára nem volt kérdés, mit is jelent ez az ajándék valójában, ami azért különösen izgalmas, mert vallástörténeti párhuzamok csak áttételesen húzhatóak ehhez a jelenséghez. Megtudjuk továbbá, hogy míg a nyelveken szóló titkokat mond, de – és ez éppen a kritika alapja – nem tárja fel azokat, addig a prófétálás nem csak hogy építi a gyülekezetet, de vigasztalja és bátorítja is. Az apostol elviekben nem eltörölni akarja a nyelveken szólást, hanem elérni, hogy ugyanezeket a funkciókat az is betöltse – az már más kérdés, hogy véleményem szerint ezekkel a feltételekkel olyannyira ellehetetleníti azt, hogy ennek logikus módon el kellett tűnnie a gyülekezeti alkalmáról. Ha ezen funkciókat betölteni képtelen, akkor ez a karizma az egyéni kegyességben maradhat meg csupán, hiszen teljességgel hiábavalóvá válik („a levegőbe fogtok beszélni” – 14,9). Ezt elérni pedig csupán egyetlen mód kínálkozik, ha valaki, vagy a nyelveken szóló maga, vagy valaki más azt értelmezi, lefordítja érthető nyelvre. A fordítás igénye egyértelműen kritikai funkcióval bír, hiszen megfosztja a nyelveken szólást „varázslatos” jellegétől, ami ebben a gyülekezetben ahol feltehetőleg éppen ezért tartották olyan nagyra, roppant módon meggyengíti ezen személyek pozícióját (lásd LINDEMANN, A.: *Der erste Korintherbrief*, Tübingen, J.C.B. Mohr, 2000, 299).

6.v.) és a 12. versig tart. Ebben a részben Pál elsőként saját példájával világítja meg az érthető szó fontosságát (14,6), majd ezt a témát tovább vezetve a hangszerek felismerhető hangját állítja olvasói elé (14,7–8). Ezután ismét konkrétan a nyelveken szólásról beszél, majd a különféle, ámde mégiscsak valamilyen rendszer szerint felépített nyelveket hozza fel példaként az értelmes beszéd mellett (14,9–11). Míg az utolsó versben ismételtén a gyülekezet építésének fontosságát emeli ki. A 14,13–19 versekben tulajdonképpen az értelmezés – értelem fogalmi köré csoportosítva tárgyalja az apostol a nyelveken szólás kegyelmi ajándékát. Feltűnő, hogy ebben a részben elő sem fordul a prófétálás! A 20. versben az új szakasz kezdetét ismételtén az ὁδὲλοῖ megszólítás teszi egyértelművé, amit egy még az értelemhez kapcsolódó, ámde a gondolatokat már tovább is vezető megállapítás követ. Pál az ószövetségi idézethez rövid magyarázatot fűz, majd a nyelveken szólás negatív hatását mutatja be a gyülekezeti alkalmon, amit rögtön a prófétálás pozitív hatása követ (14,24–25). Ebben a 6 versben a hangsúly már a kívülállókra gyakorolt hatáson, vagyis a misszió lesz.

A két karizma közötti különbségtételnek a kulcsfogalma az építés (οἰκοδομή – οἰκοδομεῖν)² lesz: kit épít és milyen módon az adott kegyelmi ajándék. Az építés alapfeltételeként Pál a meghallást³ nevezi meg, megértés nélkül ugyanis a kegyelmi ajándék inkább ijesztő, és csak megvetést hoz magával,⁴ mintsem hogy hasznos legyen a hallgatóság számára, lett légyen bár gyülekezeti tag, vagy idegen.⁵ A szakasz legnehezebben értelmezhető része a 22–24. versek, mivel az ebben foglaltak ellentmondani látszanak egymásnak.⁶ De ez az ellentmondás csak látszólagos, mivel ha a teljes fejezet logikáját követjük, úgy belátható, hogy míg a nyelveken szólás sem a gyülekezet építésére, sem a misszióra nem alkalmas, a prófétálás, annak ellenére, hogy alapvetően a közösség számára szól, nem elhanyagolható módon a misszióban is jelentős szerepet játszik.

² Az apostol szóhasználatát úgy a kifejezés főnévi, mint igei alkalmazásában annak átvitt értelmezése határozza meg. Pál, amikor az épületről beszél minden alkalommal az ἐκκλησία-ra gondol, mint az építés tárgyára. Érvényes ez a 2Kor 10,8 és 13,10-re is, ahol az Istentől kapott apostoli autoritás a gyülekezet építésére és nem lerombolására szolgál. Csupán egyetlen kivételt kell megemlíteni a főnév alkalmazásához kapcsolódóan, az 2Kor 5,1-et, ahol az οἰκοδομή antropológiai jelentést kap (Pfammatter, οἰκοδομέω (EWNT), [1211-1218], 1213). Az építeni ige esetében pedig még ennél is egyértelműbben állítható, hogy az építés, felépítés tárgya a gyülekezet, az egyház, vagy annak egy bizonyos tagja. Miközben az egyház és annak minden gyülekezete Isten szent Temploma (1Kor 3,16k), aközben a folyamatos építkezés helye is, hiszen folyamatosan újabb „kövek” épülnek be ebbe az épületbe. „A helyi gyülekezet és a teljes egyház magában foglal egy statikus jelleget, ami az épület terve és egy dinamikus jelleget, ami az épület növekedése.” (Pfammatter, 1215)

³ Itt az ἀκοῦω kifejezés szerepel, ugyanakkor nyilván nem a fizikális hallás hiányát sérelmezi az apostol, de sokkal inkább a megértés hiányát, ezt adja vissza a „meghallani” kifejezés, ami a „hallani”-nál éppen annyival több, hogy megértést is feltételez.

⁴ Ehhez kapcsolódóan fontos kifejezés a 14,11-ben megjelenő βάρβαρος (Pálnál még a Róm 11,14-ben találkozunk azzal, lásd továbbá Kol 3,11; ApCsel 28,2,4) a görög világban azt a személyt jelölte, akinek a nyelve érthetetlen zagyaságnak tűnt az ékes görögöt beszélők szemében (eredetileg: a hebegő, habogó, dadogó hangutánzó szava), így ezt a jelentéstartalmat semmiképpen nem szoríthatja a háttérbe az „idegen” kifejezés. Ugyancsak benne csengett abban, ha valakit barbárnak neveztek, egyfajta megvetés, mivel aki az akkori civilizáció kívül élt, amit nyilván egyértelműen jelzett a görög nyelv nem ismerése, az egyben civilizálatlan és vad volt (Lásd LINDEMANN: i. m., 303; CSERHÁTI SÁNDOR: *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele*, Budapest, Luther, 2008, 622.). Jól érzékelteti ezt a rómaiak értelmezése, akik hatalomra kerülve, három csoportra osztották a népeket: rómaiak, görögök és barbárok. Ezt a jelentéstartalmat azért kell mindenképpen komolyan vennünk, mert árnyalja a képet, miként vélekedett Pál a nyelveken szólásról, ha az a közösségben és fordítás nélkül történt. Nem véletlen, hogy később is azt hangsúlyozza, hogy a glosszológiát hallván az idegenek, akik helyet foglalnak a gyülekezetben, azt fogják gondolni, hogy ezek bizony megőrültek (14,23).

⁵ Az ἰδιώτης „olyan emberre vonatkozik, aki – a vezető beosztásával szemben – közember, a szakemberekkel szemben laikus, vagy kontár... A misztériumvallásokban az ἰδιώτης az beavatottakkal szemben az, aki még csupán jelölt a beavatásra.” (CSERHÁTI: i. m., 624.) A templomokhoz kapcsolódóan pedig azokat a személyeket jelölték így, akik a templomi alkalmazottak, tisztségviselőkkel szemben laikusok, civilek voltak.

⁶ Cserhádi véleménye szerint, a 22. versben „a nyelveken szólás jelül szolgál, nyilván hitetlenségük kimutatására... Pál gondolatmenete csak abban az esetben követhető, ha a 22. és a 23–24. versben említett hitetlenek két külön csoportot képviselnek.” Az első esetben olyan emberekről lenne szó, akiknek a szívét maga Isten keményíti meg – ószövetségi értelemben és ebből fakad értetlenségük. A 23. és 24. versekben viszont olyan idegenekről és nem hívőkről beszél az apostol, akiket nem elidegeníteni akar Isten, hanem éppen megnyerni az érthető prófétái kinyilatkoztatással (CSERHÁTI: i. m., 639k.).

Prédikációvázlat

Karizmatikus utilitarizmus

1. Pál témája a 14. fejezetben a nyelveken szólás és a prófétálás összevetése. Miért éppen ez a kettő? – merülhet fel bennünk a kérdés. A nyelveken szólásról nyilván azért kell beszélnie az apostolnak, mert valamilyen oknál fogva hihetetlenül népszerű volt a korinthusi gyülekezetben, sőt, annak művelői a közösség elitjeként jelentek meg. Ami a prófétálást illeti, vélhetőleg azért került a mérleg másik serpenyőjébe, mert sok vonatkozásban hasonló karizma, mint a glosszológia. Ami viszont ennél sokkal lényegesebb, hogy sok vonatkozásban eltér attól és éppen ezen eltérések azok, amelyekből mi is a legtöbbet tanulhatunk, noha

a nyelveken szólás karizmája nem túl gyakori közösségeinkben és prófétákban sem bővelkedünk. Az apostol karizmákról szóló tanítását egyértelműen a haszonelvűség hatja át. Érdemes sorra vennünk, mitől jobb a prófétálás, mint a nyelveken szólás, mivel véleményem szerint ez a fajta értékszemlélet, utilitarizmus általánosságban, minden lelki ajándékra igaz, legyen bár szó tanításról, prédikálásról, imádságról, beteggondozásról, vagy éppen az ifjúság neveléséről.

2. Az első értéke a prófétálásnak, hogy közösségben, közösséghez szól, vagyis a gyülekezetet építi. Ennek alapfeltétele az érthetőség, ha ez hiányzik a prófécia sem több a nyelveken szólásnál! A következő fontos momentum az értelmesség. Noha az emberek fejében gyakorta kezelődik teljesen külön világgént a lelki dolgok birodalma és az értelem országa, Pál éppen azt teszi egyértelművé, hogy ez a kettő nem választható el egymástól: imádkozni, dicséretet énekelni csak az értelem használatával lehet – mennyivel inkább igaz ez a prédikációra, tanításra, vagy a lelkek gondozására. És ebben is a haszonelvűségen van a hangsúly: „de a gyülekezetben inkább akarok öt szót kimondani értelemmel, hogy másokat is tanítsak, mintsem tízezer szót nyelveken” (14,19). Nem hivatkozhatunk értelmünk megromlott voltára (antropológia). Sok mindenkiben korlátozott az értelem, de az egymással való kommunikációra kiválóan alkalmas, hát ne féljünk használni, hiszen csak ez az út vezet a testvérhez, és csak ez a lehetőségünk van megszólítani a kívülállókat is.

3. Ne tartsunk attól tehát, hogy haszonelvűen szemléljük saját és testvéreink lelki ajándékait. Használjuk azokat a közösség építésére. Érthetőség és értelmesség, kizárólag ezzel a kettővel lehetünk képesek építeni a közösségeinket. Ha ezek hiányoznak a szolgálatunkból, és ha nem ezzel az utilitarizmussal közelítünk a másikhoz, akkor még azt is megkérdőjelezhetjük az apostol nyomán, hogy egyáltalán ajándékról beszélünk-e, vagy csak magamutogatásról. Nagy kísértése ez a keresztyén embernek, mert könnyű elrejtőzni az érthetlenség és az értelmetlenség álarca mögé (pl. ha nem vagy hívő [beavatott] úgysem értheted). Az apostol éppen ettől óvja a korinthusi gyülekezetet akkor és minket ma.